

Ревизија на макроекономските проекции - ноември 2019 -

Анита Ангеловска-Бежоска
гувернер
7 ноември 2019 година

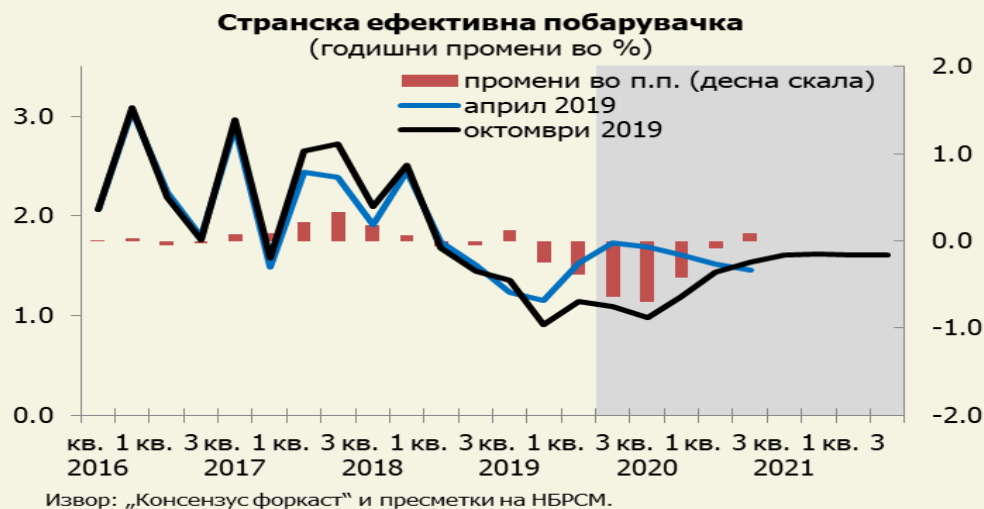

Клучни претпоставки за проекциите

- **Понатамошен раст на глобалната економија и раст на странската побарувачка**, како важен стимул за домашниот извозен сектор, **но со побавно темпо** од априлските оценки и поизразени надолни ризици;
- **Стабилен домашен амбиент** - политики за поддршка на странските и домашните инвестиции, личната потрошувачка, како и отсуство на позначајни неповолни ефекти врз довербата на економските субјекти и нивните одлуки за инвестирање и потрошувачка;
- **Понатамошен раст на активноста на постојните капацитети ориентирани кон извоз**, како специфичен структурен фактор на домашната економија кој придонесува за солиден раст на извозот и натамошна трговска интеграција;
- **Продолжување на циклусот на јавни инфраструктурни инвестиции и раст на приватните инвестиции** (краткорочни и долгорочни ефекти);
- **Постепена фискална консолидација** согласно со среднорочната фискална стратегија (од мај 2019 година).

Претпоставки за надворешно окружување - странска ефективна побарувачка -

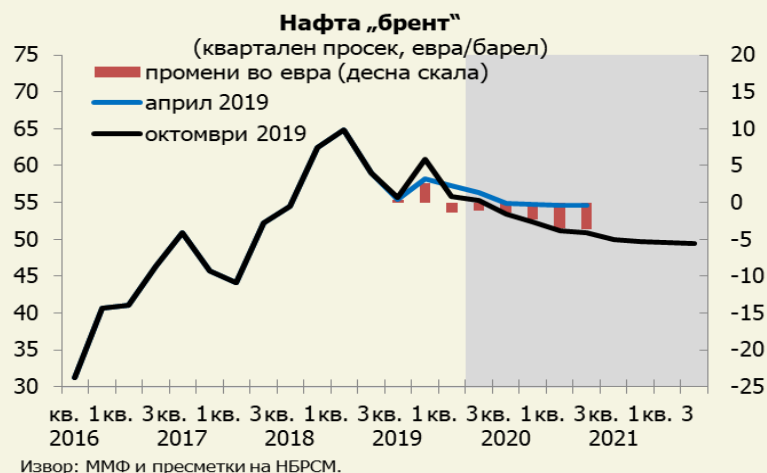
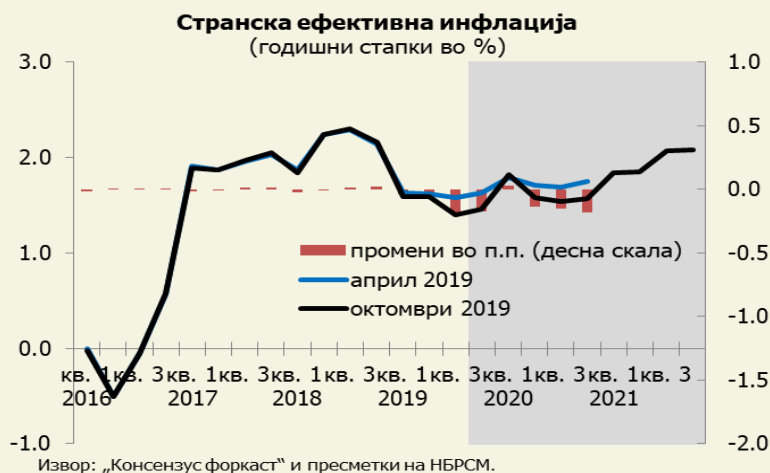
- И натаму раст на глобалната активност, но надолна корекција и негово забавување од 3,6% во 2018 година на 3% во 2019 година (широко дисперзирано)...
- ...при надолна ревизија и на странската ефективна побарувачка (за 2019 и 2020 година раст од 1,1% и 1,4%, наспроти очекуваните 1,4% и 1,6%, во април) главно поради понизок раст на Германија.
- Во 2021, умерено забрзување и на глобалниот раст и на странската ефективна побарувачка (3,4% и 1,6% соодветно).
- Ризиците за проекциите на глобалниот раст главно се надолни (трговските тензии, геополитички ризици, затегање на финансиските пазари, Брежит)
- **Помалку поволно надворешно окружување од април**

Претпоставки за надворешно окружување

- УВОЗНИ ЦЕНИ -

- **Во склад со послабите изгледи за економски раст, се очекуваат и пониски цени на примарните производи**
- По изразениот раст во изминатите две години се очекува пад на цената на **нафтата (просечен пад за 2019 и 2020 година од 7%)** и тоа поголем во однос на април - исклучително голема променливост на очекувањата за цените на овој енергент
- **Цените на храната** – ревидирани во надолна насока
- **Кај повеќето метали корекции во надолна насока** – надолна ревизија на цените бакарот и челикот, и нагорна ревизија на цената на никелот за 2019 и 2020
- **Странската ефективна инфлација** – мала надолна ревизија на 1,5% и 1,6% за 2019 и 2020 година, од 1,6% и 1,8%, соодветно во април
- **Генерално поповолни услови на размена, со позитивни ефекти врз билансот на плаќања и инфлацијата**

Макроекономско сценарио 2019 - 2022 година

Проекција на БДП

- **Во првата половина продолжи трендот на забрзување на растот на економијата, а во оваа насока упатуваат и индикаторите за третиот квартал**
- **Во периодот на проекции и понатаму се очекува раст на домашната економија: 3,5% во 2019 година и постепено забрзување на 3,8% во 2020 година и 4% на среден рок**
- **Во споредба со април:** во основа без поголеми промени во вкупната динамика на раст, но со одредени промени во структурата на растот – понеповолен придонес на нето-извозот, а поповолен на домашната побарувачка
- **Сепак, ризиците за растот се понеповолни во споредба со април**

Проекција на БДП

- Во просек за 2019-2021 година, **извозната побарувачка** останува битен фактор на растот: позитивни ефекти од индустриските капацитети со странски капитал и традиционалниот извозен сектор при натамошен, иако поумерен, раст на странската побарувачка
- Позитивен стимул врз растот и од **инвестициите** – по неповолните движења во 2017 и 2018 година, предвиден е раст во следните три години, при забрзување кај јавните инфраструктурни инвестиции, приливи од СДИ, како и натамошна склоност за инвестирање на приватните субјекти, поддржана од кредитирањето од страна на банките
- Позитивен придонес и од **личната потрошувачка**, при солиден раст на реалните плати, зголемување на вработеноста, раст на масата на пензии, приватните трансфери и натамошна кредитна поддршка од страна на банките

	БДП	Лична потрошувачка		Бруто-инвестиции		Извоз на стоки и услуги		Увоз на стоки и услуги		Јавна потрошувачка		Домашна побар.	Нето-извоз
	%	%	п.п.	%	п.п.	%	п.п.	%	п.п.	%	п.п.	придонес во п.п. (окт. 19)	
2019	3.5	3.3	2.4	8.3	2.7	11.5	7.7	10.8	-9.4	0.6	0.1	5.2	-1.7
2020	3.8	3.5	2.5	9.3	3.1	4.0	2.8	5.1	-4.8	1.0	0.1	5.7	-2.0
2021	4.0	3.5	2.5	9.6	3.4	3.5	2.5	4.9	-4.6	0.9	0.1	6.1	-2.1
2019-2021	3.7	3.4	2.5	9.1	3.1	6.3	4.3	7.0	-6.3	0.9	0.1	5.7	-1.9

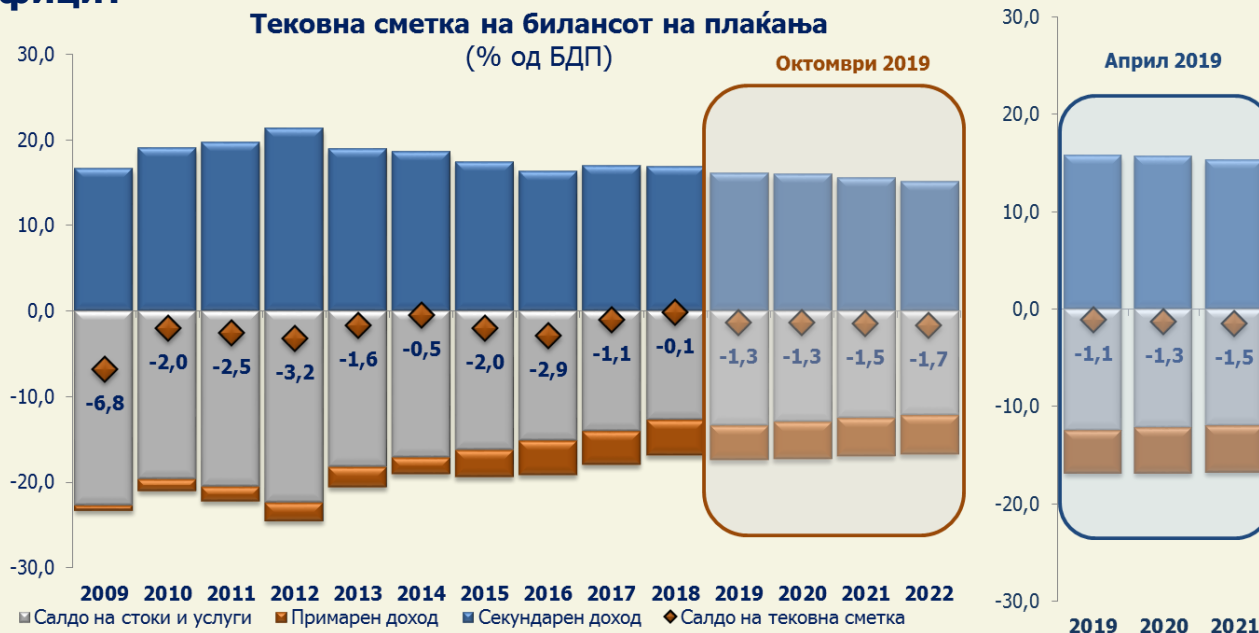

Биланс на плаќања

- ТЕКОВНА СМЕТКА -

- **Одржување умерен дефицит во тековната сметка на среден рок**
- **Во изминативе години, низок дефицит на тековната сметка** од 1,3% од БДП (поради подобрување на трговското салдо – капацитети во странска сопственост, но и на традиционалните сегменти)
- **Во периодот 2019 - 2022 година, се очекува умерено проширување – во просек дефицит од 1,5% од БДП**
  - помал суфицит кај секундарниот доход (приватни трансфери)
  - умерено зголемување на дефицитот кај примарниот доход
  - мало влошување на трговското салдо во 2019 година, а потоа подобрување
- **Во однос на април, нешто повисок дефицит, но генерално останува процената за низок дефицит**

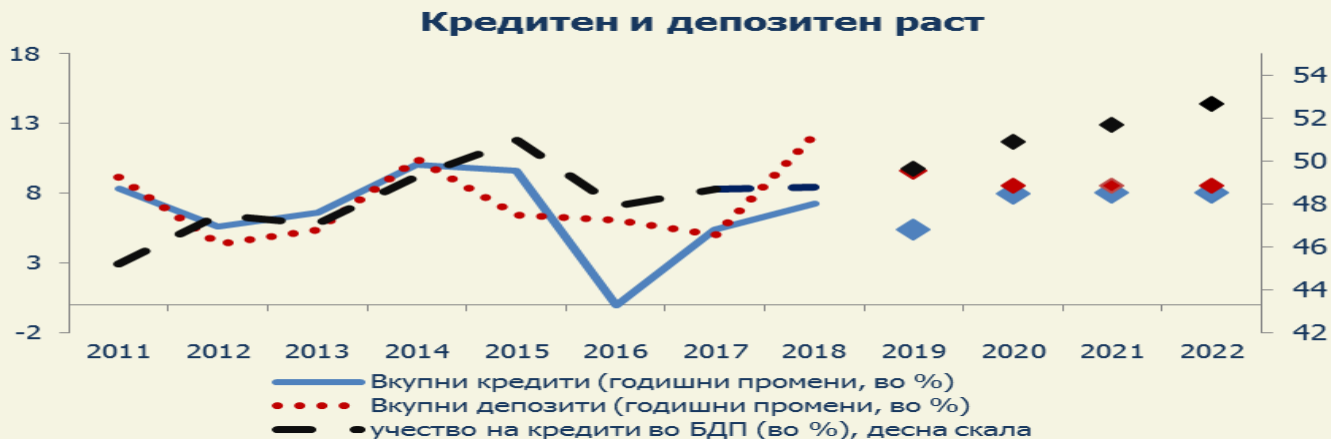
Биланс на плаќања - финансиска сметка -

- Приливите во финансиската сметка во текот на периодот 2019 - 2022 година (3,3% од БДП) се доволни за покривање на дефицитот во тековната сметка и дополнителен раст на девизните резерви. Во периодот на проекција се очекуваат нето-приливи од странски директни инвестиции и долгорочно задолжување на јавниот сектор и приватниот сектор
- Во текот на целиот период на проекциите, показателите за адекватноста на девизните резерви (соодносот на резервите со проектираниот увоз на стоки и услуги, со долгот и сл) се во сигурната зона

Депозитен и кредитен раст

- **Продолжи трендот на солиден депозитен (10,1%) и кредитен раст (7,1%)**
- **Во однос на април-депозитниот раст** ги надмина очекувањата, додека **кредитните текови** беа умерено пониски од проекцијата
- Имајќи ги предвид промените во почетните услови, а при оценки за стабилен амбиент и засилена економска активност, во 2019 година се очекува **депозитен раст** од 9,6% (во априлската проекција околу 8,3%), кој во периодот 2020 - 2022 година во просек би изнесувал околу 8,5%.
- **Кредитната активност** на банките и натаму ќе биде важен фактор за поддршка на економскиот раст – се очекува кредитниот раст во 2019 година да изнесува близу 7%* (во априлската проекција 8%), а на среден рок до 2022 година се очекува благо забрзување на кредитната активност, односно кредитен раст од околу 8%.

* Коригирано за регулаторните промени.

Резиме

- По намалувањето на каматната стапка во март оваа година не се направени дополнителни промени во поставеноста на монетарната политика, односно **каматната стапка беше задржана на нивото од 2,25%**
- Најновите проекции на Народната банка за следниот период се темелат врз претпоставки за **стабилен и предвидлив домашен контекст, натамошен раст на извозот и засилување на јавниот инфраструктурен циклус**
- **Евентуални отстапувања од овие претпоставки или остварување на некои од негативните ризици кои во тековниот циклус на проекции се понагласени споредено со април може да предизвикаат отстапување од проекцијата**
- Општо земено, последните макроекономски проекции **укажуваат на здрави и солидни основи на домашната економија**, со потенцијал за солиден раст, поддржан и од кредитната активност на банките, а при отсуство на инфлациски притисоци и отсуство на нерамнотежи во надворешната позиција
- **Народната банка и во следниот период внимателно ќе ги следи движењата**, како и промените во домашните и надворешни услови, во контекст на спроведувањето на монетарната политика

***ВИ БЛАГОДАРАМ НА
ВНИМАНИЕТО***